

داوران و هنرمندان رویداد«سفینه النجاة» از ضرورت برگزاری کارگاه‌های آموزشی و برنامه های ملی در شهر مشهد می‌گویند

رویش جوانه‌های تازه از هنر مشهد

امیرمنصور رحیمیان

گزارش ویژه

گردهمایی هنرمندان بزرگ‌وسرشناس، همیشه‌منشأخبر وحركت‌های درست‌و تأثیرگذار بوده است. وقتی جمع بی‌ظنیری از آن‌هابه مشهدمی آیندوبر آموزش وتربیت هنرمندان همت می‌نهند، بایدمنتظر رویش جوانه‌های هنر وفرهنگ‌فرداباشیم. گردهمایی جمعی از هنرمندان ترازاول کشورمان در رویداد ملی «سفینه النجاه»، طی سه روز در مشهدرا بایدبه‌فال‌نیک بگیریم؛ رویدادی با بخش‌های مختلف و فراوان که ۴۰۰ هنرمندو ۳۱استادرایک‌جامع‌کرده‌بود. این‌رویداد فارغ از سمت‌وسوی مبارکی که داشت، می‌تواند برای هنر مشهدواستان خراسان، یک‌اتفاق تازه‌راقم‌زند. این‌گونه همایش‌ها تأثیر مستقیم‌بر فرهنگ ومنطقه‌ای می‌گذارند که در آن برگزار می‌شوند. ولی یک‌کنکه که نمی‌شوداز آن چشم‌پوشی کرد. هم‌زمانی این‌نوع از رویدادها در سطح شهر است. انگار هیچ‌سازمان یا سازمان دیگر در ارتباط نیست‌و این‌موضوع سبب‌ضعف‌در اطلاع‌رسانی می‌شود که به‌ضرر مردم، فرهنگ وهنر است. به‌گونه‌ای که در یک‌بازه زمانی چندروزه، حجم زیادی از وقایع خوب وفرهنگ‌ساز رخ می‌دهد و در طول سال، فضای هنری مشهدسوت‌و‌كور می‌شود. مثل آن‌که در یک‌زمان هم رویداد ملی برگزار شده است. هم نمایشگاه عکس‌کشوری، هم نمایشگاهی از آثار آدم‌های بزرگ وهم همایشی ملی در باره هنر. هر کدام از این‌ها هم از طریق سازمان‌های دولتی و خصوصی مختلف، هماهنگ و برگزار شده است. کاش قدری بیشتر اطلاع‌رسانی می‌شد و هماهنگی بیشتری انجام می‌گرفت تا به‌همه این اتفاقات خوب، فرصت بازدید، رسیدگی و بررسی داده می‌شد. به‌رحال به‌دلیل برگزاری رویداد ملی سفینه النجاه به‌سراغ بعضی از هنرمندان و اساتید آن‌رقیم‌وازش‌شکل برگزاری این رخداد و آموزش هنرمندان جوان، گزارشی تهیه کردیم.

از قدیم گفته‌اند دیکته نانوشته غلط ندارد.

مشهد، به‌مثابه یک پایتخت فرهنگی

محمدرضا دوست‌محمدی، ازطراحان و گرافیست‌های ترازاول ایرانی است که به‌عنوان استاد بخش تصویرسازی در این رویداد حضور داشت. اودرباره حضور چندبازه‌اش در مشهد و تأثیر چنین اتفاقاتی بر هنر مشهد گفت: این پایگاه اتفاقات فرهنگی بودن برای مشهد، دلیل دارد. هر زمان مسئولی فرهنگی، از شهرهای دیگر تماس می‌گیرد که رویداد یا همایشی رای به‌من پیشنهاد کند، کارهای تهران را بهانه می‌کنم و کمتر تن به رفتن می‌دهم. ولی با اشتیاق در رویدادهای مشهد شرکت می‌کنم. آن‌قدر انرژی مثبت در فضای این شهر وجود دارد که نمی‌شود به دعوت‌ها نه گفت. این‌ها هم از بزرگ‌ت وجود مظهر امام هشتم^۴ است و وجود مقدس ایشان به این منطقه بزرگ داده است و امیدوارم تأثیرش در زیست مردم مشهد هم احساس شود. این فرصتی مغتنم برای اهالی هنر و فرهنگ مشهد است. آن‌ها می‌توانند با وجود چنین امتیاز بزرگی، به‌تبادل تجربه و یاد گرفتن و یاد دادن مسائل خودشان بپردازند.

اودرباره اینکه محصول فرهنگی وهنری که در این رویدادها و همایش‌ها تولید می‌شود، چقدرش سهم مردم مشهد است یا به عبارت دیگر چه تأثیری بر زیست آدم‌های این شهر می‌گذارد، بیان کرد: این فرصت بزرگی که در مشهد وجود

دارد، نعمت است. اینکه هر روز از تمام ایران، آدم‌های زیادی به این شهر می‌آیند و فرهنگ و آداب خودشان را می‌آورند، برای هنرمندان مشهدی، فرصت‌مغتنمی است؛ چون من آدم‌هایی را می‌شناسم که سال‌هاست به تهران نیامده‌اند، ولی مشهد آمدنشان در هر سال ترک نشده است. مشهد به تنهایی کشوری کوچک است و به تنهایی پایتخت همه چیز حساب می‌شود. این نکته حتی به چشم دختر سیزده ساله من هم آمده است؛ او از حجم‌ها، مجسمه‌ها و گلکاری‌های شهر تعریف می‌کرد و برایش هیچ‌ان انگیز بود.

معجزه تولید اثر در یک کارگاه گروهی

دوست محمدی نظرش را درباره مدت برگزاری این رویداد و موفقیتش در رسیدن به اهدافی

که از پیش تعیین کرده بودند، چنین بیان کرد: مدت کم و محدود این رویداد، برای تصویرسازی که من جزو داوران و اساتدان آن بودم، زیاد محسوس نبود. بعضی رشته‌ها اصلا در سه روز شروع نمی‌شوند، مثل رشته‌های پویانمایی و مستندسازی که فرآیند بسیار طولانی‌تری دارند. از یک سو اگر یک روز دیگر به این رویداد اضافه می‌شد، هزینه‌های برگزاری آن، حداقل ۲۰درصد اضافه می‌شد. ضمن اینکه وقت همه کسانی

که در این رویدادها شرکت می‌کنند، محدود است. تجربه ثابت کرده است کارهای دوره‌می و تیمی، خیلی انرژی‌زا هستند و بهره‌وری کاری را به شدت افزایش می‌دهند. این کنار هم کار کردن و از یکدیگر نظر پرسیدن و از هم چیز آموختن، خودش معجزه می‌کند.

طراح و گرافیست سرشناس ایرانی، نقدش به شیوه مدیریت متولیان فرهنگ وهنر، این‌گونه بیان کرد: ظرف ۱۰ سال گذشته، کارهای فرهنگی هنری زیادی انجام شده است. آثار زیادی هم تولید شده‌اند. ولی از بخش بزرگی از این آثار، استفاده‌ای نشده است. آن بخش از کارها که استفاده شده‌اند، هم بعد از مدتی کوتاه، به انبارها و سرداب‌ها سپرده شده‌اند. درحالی که خیلی از این آثار، قابلیت‌نمایش و اکران چندبازه دارند. اصرار مدیران رای به تولید آثار تازه، درحالی که قدیمی‌ترها هنوز استفاده نشده‌اند، درک نمی‌کنم. انگار کار فرهنگی فقط برای بیان کار است. این اتفاق را هم هنرمندان نمی‌توانند سامان بدهند. یک مدیر کار درست می‌خواهد که این کار را انجام بدهد و این رسم را بشکند.

تجربه‌آموزی در حین تولید اثر

در بخش مستندسازی، «سهیل کریمی»، مستندساز مطرح کشور، به‌عنوان استاد حضور داشت. او درباره برگزاری این قبیل رویدادها و تأثیرش بر رشد هنر مستندسازی در ایران و مشهد، گفت: این

رویدادها و همایش‌های یک نوع تمرین برای تولید اثر و

فیلم‌سازی در شرایط سخت و پیچیده با کمترین زمان و با محدودترین ابزار، برای هنرمندان است. در تهران، کلاس مستندسازی می‌گذارند و همه‌ما حاشی که در آنجا تدریس می‌شود، به‌صورت تئوری است. درحالی که من معتقدم یک ساعت کار عملی، به‌همه آن کلاس‌ها ارجح است. اصلا تجربه در هنگام کار کردن به وجود می‌آید.

وی افزود: با اینکه وقت این کارگاه‌ها برای آموزش مستند بسیار کم بود، برای سه‌گروه سه‌نفره‌ای که قرار بود طی این رویداد پیش‌من باشند، برنامه‌ریزی کردم. هر گروه سه‌نفره، قرار شد طرح‌های خود را روز اول ارائه دهند و بعد به‌صورت چرخشی شروع به کار کنند. یعنی در این گروه‌ها، یک روز یک نفر کارگردان باشد و یک نفر صدا بردار و یک نفر هم تصویر بردار و فردا جای آن‌ها عوض بشود. به این ترتیب، همه‌یچچه تجربه کارگردانی و نویسندگی و فیلم‌برداری را به دست می‌آورند. بعضی کارها هم این قدر خوب از آب درآمدند که گفتیم تا ۱۰ روز بعد تدوین شوند. ولی کار هم سخت و طاقت فرسا بود. فکر کنید برای دنبال کردن بعضی

وداع با مرد هزارصدای دوبله ایران

گروه هنر

«مرد هزارصدای دوبله ایران در گذشت»، خبری کوتاه ولی بسیار غم‌انگیز برای هنر ایران زمین بود. اما ما را با واقعیت فقدان منوچهر اسماعیلی در هشتاد و سه سالگی بر اثر ایست قلبی و عوارض ناشی از کرونا روبه‌رو کرد. امروز پیکر دوبلور پیشکسوت و صاحب‌سبک سینما و تلویزیون ایران در بهشت سسکینه کرج به خاک سپرده می‌شود. او به صحبت کردن به جای چند شخصیت در یک فیلم‌با صداهای متنوع و نیپ‌گویی (صحت‌با صداهای مختلف) شهرت دارد. در سریال «هزارستان»، اسماعیلی هم‌زمان به جای شعبان (محمدعلی کشاورز)، رضا تنگچی (جمشید مشایخی)، هزارستان (عزت‌ا... انتظامی) و جمشید لایق صحبت کرد. منوچهر اسماعیلی، صداپیشگی در آثار سینمایی بسیاری را هم در کارنامه حرفه‌ای خود داشت. او به جای آنتونی کوپین در نقش حمزه در فیلم محمد رسول...^(ص) صحبت کرده بود. اسماعیلی همچنین دوبله باز بکران مطرحی چون استیو مک کوئین، همفری بوگارت، چارلتون هستون، کرک داگلاس، آنتونی کوپین، گریگوری پیک، یول براونر، ریچارد برتن، سیدنی پواتیه، پیتر فالک و مارچلو ماستروانی را در کارنامه داشت. از میان بازیگران مطرح سینمای ایران هم که او دوبله نقش‌هایشان را بر عهده داشته است، می‌توان به گویندگی در فیلم‌های متعددی همچون «قیصر»، «داش آکل» و «سوته‌لان»، جمشید مشایخی در فیلم‌های «قیصر» و «کمال‌الملک»، داریوش ارجمند در سریال «امام‌علی^۵» و فیلم «ناخدا خورشید»، اشاره کرد. یکی از هنرنمایی‌های ماندگار اسماعیلی هم در فیلم «مادر»، زنده‌یاد علی حاتمی بود که هم‌زمان به جای سه بازیگر یعنی محمدعلی کشاورز، جمشیدهاشم‌پور و اکبر عبدی صحبت کرده بود.

کشف استعداد از قرائت قرآن بود

زنده‌یاد منوچهر اسماعیلی در خاطراتش از دوران نوجوانی و مخالفت پدرش برای ورود به فضای هنری نوشته است. اودرباره کشف صدایش گفته است: «آن موقع‌ها کسی به کسی نمی‌گفت: صدایت خوب است، به نظرم خود فرد می‌فهمد که صدایش خوب است و جایش کجاست. من زمانی به‌خاطر اینکه قاری قرآن بودم، تحسین شدم. در مدرسه اسلامی درس می‌خواندم و هر روز ۸ صبح پشت میکروفن می‌رفتم و ۱۰ دقیقه قرآن می‌خواندم. پدرم آن زمان از قاری‌های مطرح ایران بود. پدرم زمانی که زنده‌یاد صبحی زنده بود، چندبار به‌را دیو دعوت‌شد و در مکه، در مسجد الحرام، اذان و قرآن خواند و بعد و این تلاوتش مورد تأیید قرار گرفته بود. لهجه، لحن، ادای صرف و نحو او تلفظش و مفاهیمی که در قرآن هست، در ماهم به‌طریق اولی محرز شد.»

«ناخدا خورشید» را دوست دارم

مرحوم اسماعیلی در خاطراتش از عشق خود به فیلم «ناخدا خورشید» می‌گوید: «من در این فیلم به جای داریوش ارجمند با لهجه جنوبی صحبت می‌کردم؛ البته من با این لهجه آشنا هستم. خانواده همسر هم بوشهری هستند و پدر خانم من پسر رئیس‌علی دل‌واری بوده، به‌خصوص که در آبادان و اهواز و خرمشهر بزرگ‌شدم. ناصر تقوایی یک موهبت در آن موقع بود که لهجه بوشهر با آبادان را ترکیب کرد و می‌گفت که تفاوت‌هایش در چه چیزهایی است و نظارت کامل داشت.»

اخبار هنری مشهد

ثبت ۹۰نمایشنامه در جشنواره تئاتر استانی

مدیر روابط عمومی سی و دومین جشنواره تئاتر خراسان رضوی از ثبت نام بیش از ۹۰نمایشنامه برای شرکت در این جشنواره خبر داد. سید حبیب قآنی گفت:

بر اساس فراخوان جشنواره تئاتر خراسان رضوی، امکان

ثبت نام متقاضیان تا پایان وقت اداری ۳۱ مرداد بود که نهایتا بیش از ۹۰ اثر در دبیرخانه سی و دومین جشنواره تئاتر فجر استان خراسان رضوی ثبت شد. بر اساس گزارش روابط عمومی جشنواره تئاتر خراسان رضوی، وی افزود: در میان آثار ثبت‌نامی علاوه بر مشهد، نمایشنامه‌هایی از شهرستان‌های سبزوار، تربت حیدریه، کاشمر، خلیل‌آباد، خواف، چناران و درگز نیز به چشم می‌خورد. مدیر روابط عمومی سی و دومین جشنواره تئاتر خراسان رضوی تصریح کرد: با بنیانی آثار از ۱۰مهر، آغاز و نتایج تا ۱۵ابان اعلام می‌شود.

حضور دو فیلم‌ساز مشهدی در جشنواره کوزوو

فیلم‌های کوتاه «کت و ُهن» به کارگردانی هادی شببانی و «انگشتر به کارگردانی و تهیه‌کنندگی رهام رسولی از تولیدات فیلمسازی مشهد به دهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم کوزوو راه یافتند، جشنواره

بین‌المللی فیلم کوزوو در سال ۲۰۱۳ توسط گروهی از هنرمندان شهر فریز و با رویکرد خلق یک ابتکار برای ترویج فرهنگ‌ها و ارزش‌های جهانی از طریق فیلم به‌عنوان یک مدیوم چندبعدی و جذاب شکل گرفت. این جشنواره علاوه بر برگزاری ورقات میان فیلم‌های کوتاه داستانی، مستند، انیمیشن و تجربی با برپایی تورهای گردشگری متعدد، سعی می‌کند شرکت‌کنندگان این رویداد با گوناگونی فرهنگی و جذابیت‌های گردشگری کشور کوزوو نیز، آشنا شوند. دهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم FERFILM کوزوو تا ۲۱ سپتامبر (۱۱ الی ۱۵ شهریور ۱۴۰۱) برگزار خواهد شد.

۴شنبه

۲۴ شهریور ۱۴۰۱

شماره ۲۶

شماره ۲۶

